

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 072686 17 Kž 5
Brčko, 16.01.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Maide Kovačević, kao predsjednika vijeća, Srđana Nedić i Dragane Tešić, kao članova vijeća, uz učešće Radmile Tomić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog H. M. iz P., zbog krivičnog djela Trgovina ljudima iz člana 207a. stav 1. u vezi sa stavom 31. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 33/13, 26/16 i 13/17), odlučujući o žalbama Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branioca optuženog Dragane Vuković, advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i optuženog, podnesenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 072686 17 K 2 od 22.06.2017. godine, nakon javne sjednice vijeća održane dana 16.01.2018. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Sadike Fatić, optuženog i branioca optuženog, donio je

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalbe Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branioca optuženog i optuženog i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 072686 17 K 2 od 22.06.2017. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 072686 17 K 2 od 22.06.2017. godine, optuženi H. M., oglašen je krivim da je radnjama opisanim u izreci te presude počinio krivično djelo Trgovina ljudima iz člana 207a. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje ga je sud, na osnovu iste zakonske odredbe, a uz primjenu članova 42., 43., 49., 50. stav 1. tačka b. i 51. stav 1. tačka b. istog zakona, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine.

Istom presudom na osnovu člana 57. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine određeno je da se vrijeme koje je optuženi proveo u pritvoru počev od 22.05.2014. godine do 15.09.2014. godine ima uračunati u izrečenu kaznu zatvora.

Na osnovu člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 34/13 i 27/14) sud je optuženog oslobodio obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Sud je oštećenog T. A. na osnovu člana 198. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sa imovinskopравnim zahtjevom uputio na parnicu.

Protiv navedene presude žalbe su podnijeli branilac optuženog V. D. (u daljem tekstu branilac), optuženi H. M. i Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužilac).

Branilac optuženog podnijela je žalbu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede Krivičnog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni. Branilac je u žalbi predložila da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uvaži njenu žalbu u cijelosti kao osnovanu i presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 072686 17 K 2 od 22.06.2017. godine preinači, tako što će optuženog H. M. osloboditi od optužbe ili da presudu ukine u cijelosti i održi glavni pretres ili da primjenom člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kaznu zatvora zamijeni radom za opšte dobro na slobodi.

Optuženi H. M. podnio je žalbu u kojoj ne navodi žalbene osnove zbog kojih pobija prvostepenu presudu, ali u žalbi negira izvršenje krivičnog djela.

Tužilac je podnijela žalbu zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji i troškovima krivičnog postupka iz člana 300. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Na kraju žalbe tužilac je predložila da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uvažavajući žalbene razloge, preinači prvostepenu presudu u dijelu odluke o krivičnopravnoj sankciji tako što će optuženog osuditi na kaznu zatvora u granicama zakonom propisane kazne za krivično djelo za koje je oglašen krivim i obavezati ga na plaćanje troškova krivičnog postupka.

Na žalbe koje su podnijeli branilac optuženog i optuženi tužilac je podnijela odgovore u kojima ističe da su žalbe neosnovane, pa je predložila da se u skladu sa članom člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbe branioca i optuženog odbiju kao neosnovane.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda, održanoj dana 16.01.2018. godine, tužilac je izjavila da ostaje pri podnesnoj žalbi koju su detaljno obrazložili, te da ostaje pri prijedlogu da se žalba usvoji i odluči na način kako je to i predloženo u žalbi.

Branilac optuženog je izjavila da smatra da je presuda Osnovnog suda Brčko distrikta manjkava na šta su ukazali u žalbi, te je izjavila da ostaje pri prijedlogu iznesenom u žalbi. Takođe, branilac je predložila da se kazna zatvora ukoliko ne bi bila uvažena njihova žalba optuženom zamijeni radom za opšte dobro na slobodi.

Optuženi H. M. je izjavio da se slaže sa onim što je izjavila njegov branilac, te dodao da nije počinio krivično djelo i da nije kriv.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u onom dijelu koji se pobija žalbama, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Žalbe branioca optuženog, optuženog i tužioca su neosnovane.

ŽALBA BRANIOCA OPTUŽENOG

Neosnovano se žalbom branioca optuženog prigovara da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, te povredu krivičnog zakona. Isti stav ovog suda je i u pogledu žalbenog osnova pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni. U pogledu istaknutih žalbenih osnova izostala je uvjerljiva argumentacija kojom bi se na uvjerljiv način dovela u pitanje zakonitost i pravilnost pobijane odluke sa aspekta istaknutih žalbenih osnova, pa žalbu branioca ovaj sud nije mogao ni smatrati osnovanom.

Branilac prigovara da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude i što u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Nakon što je sud u pogledu ovih istaknutih navoda preispitao pobijanu odluku, zaključio je da ne stoje navodi branioca jer presuda nije nerazumljiva ni protivrječna sama sebi ni razlozima presude. U presudi su navedeni svi razlozi o odlučnim činjenicama koji su jasni, uvjerljivi i ukazuju na pravilnost odluke koju branilac na neuvjerljiv način želi dovesti u pitanje. Kao što proizilazi iz obrazloženja pobijane odluke, tokom dokaznog postupka izvedeni su svi dokazi koji su predloženi od strane tužioca i odbrane, te prezentovana materijalna dokumentacija i ista uvrštena u dokazni materijal, a o čemu prvostepeni sud govori na stranama trećoj, četvrtoj i petoj odluke. Nakon provedenog dokaznog postupka prvostepeni sud je izvršio slobodnu ocjenu dokaza cijeneći iste pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, na način propisan odredbom člana 281. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te utvrdio sve pravnorelevantne i odlučne činjenice na kojima je zasnovao svoje uvjerenje o krivici optuženog. Na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je pravilno primijenio odredbe krivičnog zakona i utvrdio da su u radnjama optuženog, u vrijeme i na način opisan u izreci prvostepene odluke, ostvarena sva obilježja bića krivičnog djela Trgovina ljudima iz člana 207a. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za koje ga je i oglasio krivim. Izreka presude je razumljiva i potpuno jasna, a obrazloženje iste činjenično i pravno slijedi izreku jer je sud detaljno obrazložio na osnovu kojih dokaza je utvrdio krivicu optuženog, kojim svjedocima je poklonio vjeru i kojim materijalnim dokazima, a kojim svjedocima i iz kojih razloga je uskratio svoje povjerenje. Nadalje, prvostepeni sud je naveo sve razloge o odlučnim činjenicama uz poseban osvrt na najrelevantnije dijelove iskaza svih saslušanih svjedoka i koje relevantne i odlučne činjenice je sud utvrdio na osnovu prihvaćenih i pouzdanih dokaza, tako da se nije mogao prihvatiti prigovor branioca optuženog da je sud prilikom donošenja pobijane odluke načinio gore navedene propuste u pogledu kojih je u žalbi izostala adekvatna argumentacija.

Nadalje se neosnovano prigovara da sud u činjeničnom opisu nije naveo vrijeme izvršenja krivičnog djela, tako da se tačno ne zna vremenski period izvršenja

istog, pa se uslijed toga ne zna ni da li je eventualno djelo obuhvaćeno zastarjelošću, jer je možda od početka izvršenja krivičnog djela proteklo više od 20 godina. Kada se pogleda činjenični opis izreke vrijeme izvršenja navedenog krivičnog djela je određeno tako da su radnje izvršenja krivičnog djela započete tačno neutvrđenog datuma, ali da je protivpravno stanje, odnosno radnje izvršenja trajale do 07.11.2013. godine. S tim u vezi ne stoji prigovor da nije navedeno vrijeme izvršenja krivičnog djela, niti se može prihvatiti prigovor u pogledu zastarjelosti, jer zastarjelost izvršenja krivičnog djela u konkretnom slučaju bi tekla od dana kada je izvršena zadnja radnja koja u sebi sadrži elemente krivičnog djela, odnosno 07.11.2013. godine do kada su trajale radnje izvršenja, kako je i navedeno u činjeničnom opisu izreke pobijane odluke.

Branilac osporava činjenično utvrđenje opisano u izreci pobijane odluke pri tome negirajući potpuno radnje koje je optuženi preduzeo na opisan način tvrdeći da nije bilo ni prevara ni prijetnje upotrebe sile, te da je zaključak suda u potpunoj suprotnosti sa izjavom koju je dao H. M., kao i svjedoka i odbrane i optužbe, te u suprotnosti sa materijalnom dokumentacijom i pri tome ponovo ponavlja da nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Činjenično utvrđenje opisano u izreci pobijane odluke rezultat je provedenog dokaznog postupka i detaljne analize i ocjene svih dokaza čime se prvostepeni sud detaljno bavio tokom obrazlaganja odluke. Prvostepeni sud cijeneći provedene dokaze razmatrao je i iskaz optuženog H. M. u svojstvu svjedoka, na šta se detaljno osvrnuo na strani 15. pobijane odluke, te na strani 18. dao razloge zašto nije poklonio vjeru iskazu koji je dao H. M. S tim u vezi neprihvatljiv je prigovor branioca da je zaključak suda u pogledu krivce optuženog suprotan njegovoj izjavi, a pri tome zanemaruje da prvostepeni sud nije prihvatio njegovu izjavu i o tome dao valjanu argumentaciju.

Problemi T. A. nastaju onog momenta kada je od optuženog koji ga je na izvjestan način ubijedio da kupi od njega vozilo marke „Mercedes“ nudeći mu povoljan način plaćanja, kako je potvrdio i T. A., da bi potom ustvari vraćao optuženom vozila koja su bila neispravna, a optuženi mu davao druga vozila istovremeno ne umanjujući mu dug za vraćena neispravna vozila, da bi ga potom obavezao na ukupan iznos duga od 29.000,00 KM, čiju visinu i osnov je T. A. u potpunosti negirao. Branilac na neuvjerljiv način pokušava prikazati da se T. A. ponaša neracionalno i da je u stvari kupovao vozila od optuženog da bi ih prodavao. Kao što proizilazi iz provedenih dokaza, T. A. je vraćao optuženom H. M. vozila, jer su ista bila neispravna, s tim što je od svih kupljenih vozila prodao vozilo „Golf“ R., da bi optuženi potom to vozilo otkupio od R. i da bi opet isto vozilo „Golf“ prodao T. A.-u tvrdeći da je potpuno ispravno, naravno uračunavajući vrijednost vraćenog vozila kao dug koji T. A. ima prema njemu, jer kako je i svjedok Č. E. izjavio da se H. M. i dug nikada nije mogao vratiti, na šta prvostepeni sud ukazuje na strani 11. u dijelu koji se odnosi na iskaz svjedoka Č. E., čiji iskaz je prihvatio.

Dalje se navodi da je T. A. od Đ. R. tražio da mu ovaj proda vozilo što je Đ. R. jedne prilike i učinio, pa mu T. A. na vrijeme nije platio kupoprodajnu cijenu. Međutim, netačni su navodi da se T. A. obratio i molio H. M., da H. M. Đ. R.-u umjesto njega plati dug. Optuženi je preuzeo dug koji je T. A. imao prema Đ. R., iako mu se ovaj nije sa molbom obraćao, a što proizilazi iz iskaza i oštećenog T. A., niti je Đ. R., a ni sam optuženi tvrdili da je T. A. molio H. M. u da vrati dug. Razlog preuzimanja duga koji je T. A. imao prema Đ. R. je očigledno želja optuženog da što duže T. A. zadrži u izvjesno podređenom položaju, na način da mu duguje novac, na

šta je ovaj pristao, a o čemu najbolje T. A. svjedoči i govori na strani 56. transkripta, gdje T. A. ističe da je H. M. vratio taj dug, da bi on bio H. M.-ov hamal, njegov rob, odnosno perač H. M.-ovih nogu.

Tokom dokaznog postupka na pouzdan način utvrđena je i činjenica da je optuženi nekoliko puta prevezio A. R. i njenu djecu svojim vozilom, kako bi ovi prosili, koja činjenica se takođe žalbom od strane branioca osporava i želi dovesti u pitanje. Svjedok A. R. je potvrdila da je nju optuženi H. M. dva-tri puta vozilom odvezio da prosi, o čemu prvostepeni sud govori na strani petoj prvi pasus, gdje je podsjetio na iskaze navedenog svjedoka. Tu činjenicu su potvrdili i T. A., T. A.1 i T. A.2, K. M., kao i O. F., tako da je navedena činjenica, koju branilac negira utvrđena na pouzdan način kroz iskaze više svjedoka. Što se tiče kontrole koju je optuženi imao nad T. A.-om proizlazi kako iz iskaza T. A., tako i iz iskaza A. R. da mu je H. M. prijetio upućivao ozbiljne i razne prijetnje govoreći mu da mora krade, otima, prosi i da mu donosi novac ili će njega obogaljiti, da će silovati njega i njegovu kćerku i druge prijetnje usled kojih su T. A. i njegova porodica živjeli u strahu. Takođe, navedenu činjenicu je potvrdila i T. A.2 i istakla da su se bojali H. M. i da ga se i danas boje, jer im je stalno prijetio i galamio što je takođe potvrdio i T. A.1, kao i K. M., K. O., O. F., kao i P. I., te D. A. Nadalje, što se tiče kontrole u pogledu zarade koju je optuženi vršio nad T. A. ogleda se u tome što je takođe utvrđeno da je T. A. dolazio na posao u pekaru, gdje mu je T. A. morao davati novac, kifle, hljeb, te da je morao da dolazi kod optuženog da ga služi i da mu obavlja razne poslove i da se tada, kako to T. A. ističe, radeći kod H. M. osjećao kao rob.

Branilac u žalbi navodi da se u konkretnom slučaju između optuženog i T. A. radi u stvari o građanskopravnom odnosu i da su njihovi obligacionopravni odnosi regulisani ugovorima od 27.01.2012. godine i od 05.04.2012. godine, koje su potpisali i H. M. i T. A., kao ugovorne strane. Takva tvrdnja je neuvjerljiva i potpuno neargumentovana, jer se T. A. detaljno izjasnio u pogledu navedenih ugovora, na osnovu kojih branilac pogrešno zaključuje da se radi o građanskopravnom odnosu, jer T. A. nikada nije dugovao, kako je istakao, navedeni iznos novca. Jedan ugovor napisao je optuženi kako je htio, a on je drugi morao napisati kako mu je optuženi diktirao, a da je na mjestu gdje je trebalo napisati iznos ostavljena crtica, odnosno prazan prostor da bi tu optuženi mogao napisati iznos koji mu odgovara. S tim u vezi ne može se prihvatiti tvrdnja da se radi o građanskopravnom odnosu, jer kao što je već naprijed spominjani svjedok Č. E. istakao, da se dug H. M. nikada ne može vratiti, što očigledno potvrđuje i navode T. A.

U konkretnom slučaju nije bilo osnova za primjenu načela *in dubio pro reo* iz člana 3. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na čijoj primjeni neosnovano branilac potencira, pa da bi sumnju u pogledu postojanja činjenica, koje čine obilježje krivičnog djela ili od kojih zavisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud riješio presudom na način koji je povoljniji za optuženog i optuženog, kako branilac neosnovano insistira, oslobodio od optužbe za krivično djelo za koje se tereti. Imajući u vidu obrazloženje odluke kod prvostepenog suda nije postojala takva sumnja, pa da bi takvu procesnu situaciju riješio na način na koji branilac insistira.

Nije branilac u pravu kada tvrdi da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon na štetu H. M., jer je mogao radnju izvršenja eventualno cijeliti kao krivično djelo Iznuda, a ne kao krivično djelo za koje ga je oglasio krivim. Po mišljenju branioca u

radnjama izvršenja za koje je oglašen krivim nedostaju elementi navedenog krivičnog djela i to vrbovanja, prevoza radi iskorištavanja u vidu prisilnog rada, služenja ili kakvog drugo iskorištavanja. Pravilno je prvostepeni sud zaključio da su radnjama koje je optuženi preduzeo, opisanim u izreci odluke, ostvarena obilježja bića krivičnog djela za koje je oglašen krivim i to kako prevarnim postupanjem optuženog prema oštećenom, prijetnjom upotrebe sile, vrbovanja i prevoza T. A.-ovih ukućana, radi prošnja i prisilnog rada i služenja, koje je T. A. morao da obavlja na zahtjev optuženog, a koji zaključak prvostepeni sud iznosi na strani 18. i 19. pobijane odluke. Prvostepeni sud je svojom odlukom od 15.07.2016. godine, a koja je po žalbi Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine rješenjem ovog suda od 12.01.2017. godine ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje, pogrešno odlučio upravo na način na koji branilac u žalbi ističe da je prvostepeni sud trebao da postupi i optuženog oglasi krivim eventualno za krivično djelo Iznuda.

U pogledu žalbenog prigovora pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, branilac navodi da je prvostepeni sud prilikom donošenja presude od 15.07.2016. godine, koju je ovaj sud neposredno prije ovog pasusa pomenuo, utvrdio da u radnjama optuženog ne postoje elementi bića krivičnog djela Trgovina ljudima iz člana 207a. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da bi prvostepeni sud nakon ponovljenog postupka suđenja na osnovu istih dokaza, kao i u ranijem postupku, presudom od 22.06.2017. godine utvrdio da se radi o krivičnom djelu Trgovina ljudima, a da pri tome tužilac nije izmijenio činjenični opis ni pravnu kvalifikaciju. Prvostepeni sud je u ponovljenom postupku na osnovu istog utvrđenog činjeničnog stanja i potpuno istih dokaza kao i prilikom donošenja prvobitne presude od 15.07.2016. godine utvrdio da se radi o krivičnom djelu Trgovine ljudima, te da je u takvoj situaciji po mišljenju branioca, prvostepeni sud trebao optuženog da oslobodi od optužbe zbog nedostatka dokaza. Tačno je da je prvostepeni sud svojom presudom optuženog H. M., na osnovu istih provedenih dokaza oglosio krivim za krivično djelo Iznuda, a ne za krivično djelo Trgovina ljudima za koje se tereti potvrđenom optužnicom. Međutim, žalbom tužioca se argumentovano ukazalo na propuste prvostepenog suda, pa je presuda od 15.07.2016. godine rješenjem ovog suda od 12.01.2017. godine, ukinuta i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje uz ukazane propuste prvostepenog suda koje je trebao u ponovljenom postupku da otkloni. Upravo postupajući po uputama suda, odnosno otklanjajući navedene propuste koji su za posledicu imale bitnu povredu odredaba krivičnog postupka prvostepeni sud je u ponovljenom postupku otklonio uočene propuste te pravilno postupio kada je optuženog oglosio krivim za krivično djelo za koje se tereti.

Branilac pokušava dovesti u pitanje pouzdanost iskaza T. A. i A. R. tvrdeći da u njihovim iskazima koje su dali na Zapisniku u Policiji i u iskazima na glavnom pretresu je uočljiva velika razlika i nesaglasnost, te da su svjedoci namjerno prećutali da su T. A. i H. M. zaključili dva ugovora o kupovini automobila, kao i da su navedene dva svjedoka napakovali optuženom krivičnu odgovornost za navedeno krivično djelo. Međutim, treba imati u vidu da tokom unakrsnog ispitivanja navedenih svjedoka branilac nije navedene svjedoke suočila sa njihovim iskazima iz Policije, niti zatražila pojašnjenje u pogledu eventualnih razlika ukoliko iste i postoje u odnosu na ono što su izjavili tokom glavnog pretresa, pa da bi svjedoci mogli dati objašnjenje u pogledu eventualne razlike u njihovim iskazima. Navedene iskaze iz Policije branilac nije ni koristila tokom postupka unakrsnog ispitivanja, niti je navedene iskaze uvela u dokazni materijal, pa da bi ovaj sud mogao na adekvatan način preispitati da li zaista

postoje bitne razlike u njihovim iskazima, koje bi na ozbiljan i argumentovan način diskreditovala navedene svjedoke, a ne na načina kako to u žalbi branilac želi učiniti. Na ovom mjestu sud podsjeća na sadržaj odredbe člana 281. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine da sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu, tako da iskaz na koji se branilac poziva, a koji nije korišten tokom dokaznog postupka ne može se uzeti u obzir ni cijeniti. S tim u vezi navedeni prigovor u pogledu pouzdanosti iskaza navedenih svjedoka ovaj sud nije mogao ni prihvatiti, jer se radi o neargumentovanim prigovorima. Takođe, neuvjerljiva je tvrdnja i u suprotnosti sa provedenim dokazima da su T. A. i A. R. u stvari optuženom napakovali navedeno krivično djelo, jer za takvu tvrdnju apsolutno nema ni jednog dokaza koji je relevantan i koji ide u prilog navedenoj tvrdnji branioca. Očigledno branilac za polazište ima pogrešnu činjenicu da se radi o licima koji su poznavajući prava i vični postupku, pa da su sposobni izvesti jednu takvu pravnu manipulaciju i dovesti u zabludu i tužioca i postupajuće vijeće, za koju tvrdnju se nije mogao naći ni jedan valjan dokaz.

Pozivajući se na ugovore od 27.01.2012. i 05.04.2012. godine branilac želi na neuvjerljiv način konkretnu situaciju prikazati kao građanskopravni odnos nastao zaključenjem ugovora o kupoprodaji između optuženog i T. A. Međutim, T. A. je u pogledu navedenih ugovora više nego na uvjerljiv način pojasnio sudu tokom dokaznog postupka da je ugovor od 27.01.2012. godine potpisao i da ga čak nije ni čitao, a da je isti potpisao jer je bio u strahu od H. M., kao i drugi ugovor od 05.04.2012. godine koji je on napisao po H. M.-ovom diktatu, te u dijelu gdje je bio dug nije bila upisana cifra pa je H. M. upisao šta je htio. Branilac potpuno zanemaruje način na koji se optuženi ophodio prema T. A., o čemu najbolje govori dio T. A.-ove izjave gdje ističe da se za poslove koje je obavljao kod H. M. osjećao kao rob, pa otuda branilac i zanemarujući sve te činjenice, kao i odnos prema T. A.-ovoj porodici, želi na više nego neuvjerljiv način ukazati da se radi o obligacionom odnosu, odnosno građanskopravnom odnosu između optuženog i T. A.

Što se tiče vozila koja je T. A. kupovao od optuženog, očigledno je da je optuženi nakon što je prvi put prodao putničko motorno vozilo „Mercedes“, da su takođe sva vozila koja je prodao T. A. bila neispravna, pa je T. A. vraćao ta vozila, a H. M. mu davao drugo, takođe neispravno vozilo uračunavajući mu sve dugove za prethodna vozila, kao da mu ista nisu ni vraćena. Na kraju optuženi je tražio od T. A. iznos od 29.000,00 KM prisiljavajući ga da mu svakodnevno donosi novac prijetnjom da će ga polomiti, silovati njega i njegovu kćerku, odnosno stavljajući mu u izgled šta mu se sve može dogoditi, što je kod T. A. i njegove porodice izazvalo veliki strah, tako da su svakodnevno morali raditi i u poslepodnevnim satima donositi novac H. M.

Bez obzira na činjenicu da li su T. A. i njegova porodica, odnosno njegova supruga povremeno prosila prije događaja sa H. M., bitna je činjenica da su sav novac koji su zarađivali morali da predaju H. M., jer su bili u velikom strahu od njega, kako za svoju sudbinu, tako i za sudbinu svoje djece, jer su svaki dan morali da H. M. i donose novac i da su od tog dana svaki dan morali da prose da bi mogli optuženom da donose novac. I optuženi je, što su potvrdili saslušani svjedoci, A. R. i njenu djecu vozio nekoliko puta da prose, što odbrana takođe, na neargumentovan način pokušava osporiti i navedenu situaciju prikazati kao građanskopravni odnos, na čemu se na više mjesta u žalbi na neargumentovan način potencira. Što se tiče pouzdanosti iskaza koji su dali svjedoci A. R., T. A., T. E., D. A. i D. M., prvostepeni sud je u obrazloženju odluke dao svoju ocjenu, koju kao pravilnu prihvata i ovaj sud, pa se ne

može prihvatiti tvrdnja branioca da se radi o potpuno nepouzdanim svjedocima. T. A. je na uvjerljiv način pojasnio kako se optuženi ponašao prema njemu i njegovoj porodici, a što je potvrdila i T. A.-ova supruga A. R., iz čega proizilazi da su bili prinuđeni da sve rade da bi došli do novca u strahu da optuženi ne naudi njima i njihovoj djeci, pa je morala da ide da prosi, a T. A. pored rada u pekari, kada izađe iz noćnog rada odlazio je da radi vrlo često i kod optuženog, koji ga je takođe obavezivao i prisiljavao da radi razne poslove kod njega, pa je optuženi u svojim zahtjevima prema T. A. išao tako daleko da je od istog zahtijevao da ga T. A. zabavlja na način da igra igru „šotu“ dok H. M. uživa u konzumiranju alkohola.

Dalje se žalbom prigovara i pokušava potpuno diskreditovati T. A., tvrdeći da je dokazano da je T. A. bio sklon zaduživanju i trošenju novca, pri tome se pozivajući na iskaz D. S., kojem prvostepeni sud s razlogom nije poklonio vjeru, budući da je njegov iskaz u suprotnosti sa iskazima onih svjedoka za koje je prvostepeni sud cijenio da su pouzdani. Međutim, ukoliko se i prihvati činjenica da se T. A. često zaduživao i bio sklon trošenju novca, to nikako ne isključuje krivicu optuženog za radnje koje je preduzeo prema T. A. i njegovoj porodici, na način kako je to prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio i kako je opisano u izreci prvostepene odluke. Na neuvjerljiv način branilac nadalje pokušava dovesti u pitanje pouzdanost iskaza K. M. i K. O., tvrdeći da su njihovi iskazi kontradiktorni i nepouzdati. Iskaze navedena dva svjedoka prvostepeni sud je cijenio kako pojedinačno, tako i u kontekstu svih drugih provedenih dokaza i analizirao, te iste djelimično prihvatio i koristio u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja o čemu prvostepeni sud govori na strani 17. obrazloženja odluke. Na osnovu iskaza više pouzdanih svjedoka, o čemu je već bilo govora u prednjem dijelu ove odluke, utvrđeno je na pouzdan način da je optuženi H. M. nekoliko puta svojim vozilom vozio A. R. i njenu djecu da prose, tako da se ta činjenica pokušava na više mjesta na neargumentovan način u žalbi osporiti. Ukoliko K. O. nije vidio H. M. da vozi A. R. i njenu djecu da prose, ne znači da se to nije dešavalo. Uostalom zašto je to K. O. morao da vidi, pa da bi onda tek bilo relevantno da li je to optuženi radio ili ne.

Nadalje prvostepeni sud je ukazao na najbitnije dijelove iskaza svjedoka D. A., D. M., Č. E., kao i F. F., P. N., O. F.1, M. N., T. A.2 i T. A.1, te izvršio analizu pouzdanosti i relevantnosti njihovih svjedočenja i o tome na stranama 17., 18., i 19., dao valjanu ocjenu koja ukazuje da su iskazi navedenih svjedoka bez obzira na čiji prijedlog su isti provedeni bili podvrgnuti objektivnoj i brižnoj ocjeni suda, tako da se u tom pravcu ne može osnovano prigovoriti. Neopravdano je i na ničemu zasnovano čuđenje koje branilac iznosi u žalbi, pozivajući se paušalno na nelogičnosti i protivrječnosti iskaza svjedoka tužioca i da je prvostepeni sud optuženog oglasio krivim za navedeno krivično djelo, pa onda paušalno prigovara da je to rezultat pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Sve pravno relevantne i odlučne činjenice na kojima je prvostepeni sud zasnovao svoje uvjerenje o krivici optuženog za navedeno krivično djelo prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio, te dao valjano objašnjenje na kojim dokazima je utvrdio sve odlučne činjenice.

Što se tiče žalbenog prigovora koji se odnosi na odluku o kazni, branilac samo paušalno prigovara da je navedena odluka o kazni odraz bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i svih drugih povreda koje su navedene, pa branilac nije smatrao za potrebnim da obrazlaže dio žalbe koji se odnosi na izrečenu kaznu. Ovaj sud smatra da je prvostepeni sud i u pogledu kazne koju je izrekao optuženom pravilno utvrdio sve činjenice i okolnosti koje u skladu člana 49. Krivičnog zakona Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine utiču na vrstu i visinu kazne koja će se izreći (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti) o čemu je dao razloge na strani 19. pobijane odluke. Svim utvrđenim olakšavajućim i otežavajućim okolnostima prvostepeni sud je dao adekvatan značaj, koje te okolnosti objektivno i imaju značaj prilikom izbora vrste i visine kazne koja će se izreći, pa je prvostepeni sud izabrao odgovarajuću vrstu i visinu kazne koju je izrekao optuženom, u uvjerenju koje dijeli i ovaj sud da će se istom postići svrha kažnjavanja iz člana 42. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i sa aspekta generalne i specijalne prevencije. Nije se mogao prihvatiti jedan od alternativnih prijedloga branioca da se kazna zatvora, ukoliko sud ne prihvati druge prijedloge, zamijeni radom za opšte dobro na slobodi primjenom člana 44. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovaj sud smatra da u konkretnom slučaju ne bi bilo opravdano izrečenu kaznu zamijeniti radom za opšte dobro na slobodi, imajući u vidu sve okolnosti u kojima se događaj desio, činjenicu da je do sada optuženi za raznovrsna krivična djela više puta osuđivan i da se u konkretnom slučaju svrha kažnjavanja ne bi mogla realizovati ukoliko bi se optuženom izrečena kazna zatvora zamijenila radom za opšte dobro na slobodi, što je bio jedan od prijedloga branioca optuženog.

ŽALBA OPTUŽENOG

Optuženi H. M. podnio je žalbu ne navodeći žalbene osnove zbog kojih istu pobija, ali iz par rečenica koje su napisane u žalbi proizilazi da optuženi negira izvršenje krivičnog djela i da je sve što stoji protiv njega laž i izmišljeno, te moli sud da ga oslobodi ili smanji kaznu zatvora, jer nije kriv za ono što mu se stavlja na teret. Ovaj sud smatra da su žalbeni navodi potpuno neosnovani, da je ovaj sud u pogledu krivice optuženo dao odgovor prilikom razmatranja žalbe branioca optuženog. Sadržaj žalbe optuženog i isto napisano u njoj, po ocjeni ovog suda, ne zahtijevaju više razloga u pogledu žalbe optuženog, sem onoga što je ovaj sud u pogledu istog istakao.

ŽALBA TUŽIOCA

Tužilac razlozima navedenim u žalbi želi dovesti u pitanje pravilnost odluke s aspekta izrečene kazne i odluke suda da optuženog oslobodi plaćanja troškova krivičnog postupka. U pogledu kazne koju je prvostepeni sud izrekao optuženom, o čemu je već djelimično bilo govora i u dijelu ove presude gdje se razmatrala žalba branioca optuženog, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud izabrao adekvatnu vrstu i visinu kazne koju je izrekao optuženom. Izrečena kazna je u skladu sa svim utvrđenim, otežavajućim i olakšavajućim okolnostima o čemu je sud dao valjane razloge. Potenciranje tužioca da se radi o krivičnom djelu koje je izvršeno s umišljajem ne može biti razlog koji bi opredijelio ovaj sud da se izrekne strožija kazna, jer umišljaj kod krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim je obilježje djela, jer se isto može samo izvršiti s umišljajem, tako da obilježje krivičnog djela ne predstavlja otežavajuću okolnost. Imao je prvostepeni sud u vidu i raniju osuđivanost optuženog, kao otežavajuću okolnost, kao i olakšavajuće okolnosti, pa se u odnosu tih utvrđenih olakšavajućih i otežavajućih okolnosti, kao i sticaja okolnosti pod kojima je djelo izvršeno, a i sam životni ambijent i okolnosti u kojima optuženi živi i u kojima je krivično djelo izvršeno takođe treba uzeti u obzir i cijiniti kao okolnost koja opravdava izrečenu kaznu, a ne eventualno strožiju od iste.

U pogledu odluke suda da se optuženi, na osnovu člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobodi obaveza plaćanja troškova postupka budući da bi plaćanjem istih bilo dovedeno u pitanje njegovo izdržavanje kao i osoba koje izdržava, iako je optuženog oglasio krivim pravilno je postupio kada je optuženog oslobodio obaveze da plati troškove krivičnog postupka. Iz dokaza proizilazi da je povremeno i porodica optuženog išla da prosi, što govori o materijalnom stanju u kojem optuženi živi, pa je i u tom dijelu prvostepeni sud pravilno odlučio, a što isključuje žalbene navode tužioca.

Budući da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke nije počinio propuste i povrede postupka, na koje se žalbama neosnovano ukazuje, a ni povrede Krivičnog zakona na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, žalbe branioca optuženog, optuženog i tužioca na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odbio je kao neosnovane i potvrdio prvostepenu presudu.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević